

Samenwerking op het gebied van beroepsonderwijs en –opleiding ter ondersteuning van de Europa 2020-strategie

Resolutie van het Europees Parlement van 8 juni 2011 over Europese samenwerking op het gebied van beroepsonderwijs en –opleiding ter ondersteuning van de Europa 2020-strategie (2010/2234(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de mededeling van de Commissie van 2 juli 2008 getiteld "Vernieuwde sociale agenda: kansen, toegang en solidariteit in het Europa van de 21ste eeuw" (COM(2008)0412),
- gezien de mededeling van de Commissie van 9 juni 2010 over "Een nieuwe impuls voor Europese samenwerking op het gebied van beroepsonderwijs en -opleiding ter ondersteuning van de Europa 2020-strategie" (COM(2010)0296),
- gezien de Mededeling van de Commissie van 25 november 2009 getiteld "Sleutelcompetenties voor een veranderende wereld" (COM(2009)0640),
- gezien de acht sleutelcompetenties die als een Europees referentiekader worden genoemd in Aanbeveling 2006/962/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 getiteld "Sleutelcompetenties voor een leven lang leren"¹,
- gezien het voorstel voor een aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad van 9 april 2008 betreffende de invoering van het Europees systeem van studiepuntenoverdracht voor beroepsonderwijs en -opleiding (ECVET) (COM(2008)0180),
- gezien het tien jaar durende werkprogramma "Onderwijs en opleiding 2010" en de daaropvolgende tussentijdse verslagen over de voortgang van de uitvoering van het werkprogramma,
- gezien de mededeling van de Commissie van 27 april 2009 over "Een EU-strategie voor jongeren – Investerings en empowerment" (COM(2009)0200),
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 18 mei 2010 over "Een EU-strategie voor jongeren – Investerings en empowerment"²,
- gezien de resolutie van de Raad van 27 november 2009 over een nieuw kader voor Europese samenwerking in jeugdzaken (2010-2018),
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 6 juli 2010 over het bevorderen van de toegang

---

¹ PB L 394 van 30.12.2006, blz. 10.

² PB C 161 E van 31.5.2011, blz.21.

van jongeren tot de arbeidsmarkt en het versterken van de positie van stagiair en leerling¹,

- gezien de mededeling van de Commissie over "Jeugd in beweging - Een initiatief om jongeren ten volle te betrekken bij het realiseren van slimme, duurzame en inclusieve groei in de Europese Unie" (COM(2010)0477),
- gezien de conclusies van de Raad van 12 mei 2009 betreffende een strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding ("ET 2020"),
- gezien de conclusies van de Raad van 11 mei 2009 over de evaluatie van het huidige kader voor Europese samenwerking in jeugdzaken en over de toekomstperspectieven voor het nieuwe kader (09169/2009),
- gezien de mededeling van de Commissie van 26 augustus 2010 getiteld "Een digitale agenda voor Europa" (COM(2010)0245),
- gezien de resolutie van de Raad van 15 november 2007 over nieuwe vaardigheden voor nieuwe banen²,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 18 mei 2010 over sleutelcompetenties voor een veranderende wereld: uitvoering van het werkprogramma "Onderwijs en opleiding 2010"³,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 18 december 2008 over kennis, creativiteit en innovatie dankzij een leven lang leren – uitvoering van het werkprogramma "Onderwijs en opleiding 2010"⁴,
- gezien de Cedefop-studie van maart 2009 over "Professionalising career guidance: practitioner competences and qualification in Europe",
- gezien de Cedefop-studie van mei 2009 over "Skills for Europe's future: anticipating occupational skill needs",
- gezien de mededeling van de Commissie van 3 maart 2010 over "Europa 2020 – Een strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei" (COM(2010)2020),
- gezien de conclusies van de Raad van 11 mei 2010 over competenties ten behoeve van een leven lang leren en het initiatief "nieuwe vaardigheden voor nieuwe banen",
- gezien het werkdocument van de diensten van de Commissie van 31 oktober 2006 getiteld "Het Europees systeem van studiepuntenoverdracht voor beroepsonderwijs en -opleiding (ECVET) - Een systeem voor de overdracht, accumulatie en erkenning van leerresultaten In Europa" (SEC(2006)1431),
- gezien de resultaten van de besprekingen in de Raad van 5 december 2008 betreffende de conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over de toekomstige prioriteiten voor nauwere Europese

---

¹ Aangenomen teksten, P7_TA(2010)0262.

² PB C 290 van 4.12.2007, blz.1.

³ PB C 161 E van 31.5.2011, blz. 8.

⁴ PB C 45E van 23.2.2010, blz. 33.

samenwerking inzake beroepsonderwijs en -opleiding (16459/2008),

- gezien de aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2009 tot vaststelling van een Europees systeem van studiepuntenoverdracht voor beroepsonderwijs en -opleiding (ECVET)¹,
- gezien de aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2009 tot vaststelling van een Europees referentiekader voor kwaliteitsborging in beroepsonderwijs en -opleiding²,
- gezien de aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 tot vaststelling van een Europees kwalificatiekader voor een leven lang leren³,
- gezien de conclusies van de Raad van 21 november 2008 over mobiliteit van jonge mensen⁴,
- gezien de aanbeveling van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren,
- gezien de mededeling van de Commissie van 21 februari 2007 getiteld "Een samenhangend kader van indicatoren en benchmarks voor de toetsing van de vorderingen met de Lissabon-doelstellingen op onderwijs- en opleidingsgebied" (COM(2007)0061),
- gezien de mededeling van de Commissie van 8 september 2006 getiteld "Doelmatigheid en rechtvaardigheid in de Europese onderwijs- en opleidingsstelsels" (COM(2006)0481),
- gezien het onderzoeksdocument "Guiding at-risk youth through learning to work" (Cedefop, Luxemburg, 2010),
- gezien de nota "Jobs in Europe to become more knowledge- and skills-intensive" (Cedefop, februari 2010),
- gezien de nota "Skill mismatch in Europe" (Cedefop, juni 2010),
- gezien het document "Working and ageing" (Cedefop, Luxemburg, 2010),
- gelet op de artikelen 165 en 166 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie inzake onderwijs en opleiding, jeugd en sport,
- gelet op artikel 48 van zijn Reglement,
- gezien het verslag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, en de adviezen van de Commissie cultuur en onderwijs, de Commissie interne markt en consumentenbescherming en de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A7-0082/2011),

A. overwegende dat de jeugdwerkloosheid nu 21% bedraagt, hetgeen procentueel twee keer

---

¹ PB C 155 van 8.7.2009, blz. 11.

² PB C 155 van 8.7.2009, blz. 1.

³ PB C 111 van 6.5.2008, blz. 1.

⁴ PB C 320 van 16.12.2008, blz. 6.

zo hoog is als de algemene werkloosheid in de EU, en een van de urgentste problemen in Europa is, en dat een van de nagestreefde doelstelling derhalve is het percentage vroegtijdige schoolverlaters terug te brengen tot minder dan 10%; overwegende dat een andere doelstelling is de arbeidsparticipatie van vrouwen te verhogen tot 70% in 2020; verder overwegende dat onderwijs en opleiding van cruciaal belang zijn voor een succesvolle arbeidsmarktparticipatie en het vermogen om belangrijke beslissingen in het leven te nemen, wetend dat meer dan 5,5 miljoen jonge Europeanen geen werk hebben, het risico lopen van sociale uitsluiting en na het verlaten van de school met armoede en een gebrek aan kansen worden geconfronteerd, en dat veel jongeren gedwongen zijn onzekere banen te accepteren met lage lonen en een gereduceerde socialezekerheidsdekking, hetgeen hun gezondheid en veiligheid op de arbeidsplaats beïnvloedt,

- B. overwegende dat, hoewel 58,9% van de academici in de Europese Unie vrouw is, het aandeel vrouwen dat gepromoveerd is slechts 43% bedraagt, en het aandeel vrouwen onder hoogleraren nog kleiner is; overwegende dat slechts 15% van de hoogleraren vrouw is,
- C. overwegende dat in de mededeling van de Commissie getiteld "Een nieuwe impuls voor Europese samenwerking op het gebied van beroepsonderwijs en -opleiding ter ondersteuning van de Europa 2020-strategie" (COM(2010)0296) geen rekening wordt gehouden met de genderdimensie,
- D. overwegende dat de overgang van school naar werk en van de ene baan naar de andere een structurele uitdaging vormt voor werknemers in de gehele EU; dat zekerheid ten aanzien van een overgang dus essentieel is om werknemers te motiveren voor een opleiding buiten de werkplek; overwegende dat kwalitatief goede stages over het algemeen een positief effect hebben op de toegang van jongeren tot de arbeidsmarkt,
- E. overwegende dat vroegtijdige werkloosheid blijvend kwalijke gevolgen heeft, waaronder een hogere kans op toekomstige werkloosheid en een lager levensinkomen,
- F. overwegende dat een langere en pluriformere loopbaan in het licht van de demografische veranderingen en omdat de mensen langer leven vanzelfsprekend wordt, en dat onder andere een leven lang leren, onderwijs, de nieuwe digitale economie, aanpassing aan nieuwe technologieën en verwezenlijking van de EU 2020-doelstellingen manieren zijn om zich van werk en een hogere levensstandaard te verzekeren,
- G. overwegende dat op de individuele behoeften van studenten toegesneden beroepsonderwijs en beroepsopleidingen bijzonder relevant zijn, omdat zij mensen beter in staat stellen met de concurrentiedruk om te gaan, tot verhoging van het levenspeil leiden en voor sociaaleconomische cohesie en een betere integratie zorgen, vooral van specifieke categorieën studenten zoals migranten, gehandicapten of vroegtijdige schoolverlaters en kwetsbare vrouwen,
- H. overwegende dat historisch gezien kleine bedrijven meer dan 50% van de nieuwe banen in Europa hebben gecreëerd – banen die zichzelf in stand houden en een multiplicatoreffect hebben,
- I. overwegende dat de rol van de lidstaten en de Commissie er primair in dient te bestaan te helpen zorgen voor een klimaat waarin ondernemingen kunnen slagen, zich ontwikkelen

en groeien – waarvoor zij behoefte hebben aan een geringere belastingdruk en voorspelbaarheid, zodat zij plannen kunnen maken en kunnen investeren,

- J. overwegende dat gezien de grote verschillen tussen de lidstaten qua aantallen leerlingen in het beroepsonderwijs, uitwisseling van de beste praktijken belangrijk is met het oog op de verhoging van de aantallen en de verbetering van de kwaliteit van de leerlingen die in de lidstaten voor een technische opleiding kiezen, die het slecht doet op het punt van leerlingenaantallen en kwaliteit,
1. erkent het belang van modernisering van het beroepsonderwijs en de beroepsopleidingen, aangezien het menselijk kapitaal cruciaal is voor het succes van Europa;
  2. onderkent de betekenis van zowel initiële beroepsonderwijs en -opleiding, als bij- en nascholing, en stelt dat de medewerking en samenwerking van alle belanghebbenden bij het ontwerpen, organiseren en financieren van strategieën in die richting cruciale factoren voor succes zijn; verzoekt de lidstaten gebruik te maken van de positieve ervaringen met het duale stelsel in het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding (BOO) in voorbeeldlanden, waar dit stelsel heeft geleid tot een langere arbeidsmarktparticipatie van jonge werknemers en hogere werkgelegenheidscijfers voor jonge werknemers alsmede tot een hoger competentieniveau, waardoor de kansen op werk op latere leeftijd toenemen;
  3. herinnert eraan dat programma's voor beroepsonderwijs en beroepsopleiding uitgebreid moeten worden om te voldoen aan de beginselen van levenslang leren en een basis- en voortgezette opleiding;
  4. onderstreept hoe belangrijk het is dat regelmatig verdere beroepsopleidingscursussen georganiseerd worden als onderdeel van het levenslange leerproces;
  5. dringt er bij de lidstaten op aan de basiseducatie af te sluiten met een beroepsgeschiktheidstest;
  6. waarschuwt dat jonge Europeanen wel eens een verloren generatie zouden kunnen worden als er geen praktische hulp wordt geboden bij het vinden van werk en de voortzetting van hun studie, nu de toenemende armoede tot steeds meer absentieïsme in het onderwijs leidt;
  7. is ingenomen met de maatregelen van de Commissie, waarmee wordt gestreefd naar meer permeabiliteit, transparantie en vergelijkbaarheid bij de erkenning binnen en tussen de onderwijssystemen;
  8. verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat beroepsonderwijs en -opleiding en een leven lang leren beter zijn afgestemd op de vraag op de arbeidsmarkt en de mogelijkheid bieden toegang te krijgen tot en mobiel te zijn op de arbeidsmarkt; benadrukt daarnaast de noodzaak van een betere en sterkere interactie tussen de onderwijswereld, de arbeidswereld, en beroepsonderwijs en -opleiding als een essentiële link tussen de wereld van onderwijs en van werk; verzoekt de lidstaten te voorzien in de behoefte van individuele personen om hun kwalificaties verder te ontwikkelen en een leven lang te leren;
  9. wijst erop dat de verbinding tussen onderwijs en opleiding en in het bijzonder de weg van beroepsonderwijs naar hoger onderwijs van onderwijsinstellingen vereist dat de

gelegenheden voor een aansluiting van de beroepsopleiding op universitair onderwijs worden verruimd, waarbij de aandacht in het bijzonder moet uitgaan naar hun integratie in de mechanismen voor loopbaaninformatie, begeleiding en adviesverlening; is daarbij ook van mening dat het omschakelen tussen beroepsopleiding en beroepsuitoefening ervoor zorgt dat degenen die een beroepsopleiding volgen de vaardigheden verwerven waarnaar op de arbeidsmarkt vraag bestaat;

10. onderstreept hoe belangrijk het is op lokaal en regionaal niveau stimulansen te scheppen voor doeltreffende synergieën en betrouwbare vormen van samenwerking tussen scholen, opleidingsinstellingen, onderzoekcentra en bedrijven om de introverte aard van opleidingsstelsels en de slechte aansluiting tussen kennis en beroepsvaardigheden en de behoeften van de arbeidsmarkt te overwinnen, en om jongeren en vooral vrouwen betere beroepskansen te geven, met speciale aandacht voor kwalificaties ten aanzien van een verdere beroepsopleiding;
11. verzoekt de Commissie en de lidstaten het ESF-beheer flexibeler te maken, rekening houdend met de veranderingen op de arbeidsmarkt;
12. is ermee ingenomen dat de resultaatgerichte benadering van leren meer nadruk krijgt en informeel of niet-formeel verworven vaardigheden op bredere schaal worden erkend;
13. onderstreept het belang van de initiële opleiding van leraren, aangezien de kwaliteit van leraren en opleiders haar weerslag vindt in de kwaliteit van opleidingsprogramma's en het onderwijs in het algemeen;
14. verzoekt de lidstaten en de Commissie de erkenning van informeel en niet-formeel leren verder te verbeteren; wijst op de beste praktijken op dit gebied - met name wanneer ESF-steun is verleend -, die aantonen dat de erkenning van vaardigheden, ongeacht waar deze zijn verworven, tot een succesvollere integratie op de arbeidsmarkt leidt;

Beroepsonderwijs

15. verzoekt de lidstaten toe te zien op een hoogwaardig beroepsopleidingsaanbod dat is gericht op beroepspraktijkvorming en de individuele behoeften van de betrokken personen; onderstreept daarnaast dat kwalitatief goed beroepsonderwijs en –opleiding van fundamenteel belang is om Europa in staat te stellen zich als kennismaatschappij te handhaven en in de gemondialiseerde economie doeltreffend te concurreren;
16. wijst erop dat er ook een interne markt voor beroepsopleidingen bestaat en verzoekt de lidstaten meer adviesbureaus over het aanbod aan beroepsopleidingen en beroepsmobiliteit in eigen land en in andere lidstaten ter beschikking te stellen;
17. is van mening dat de EU-instellingen, teneinde het EU 2020-kerninitiatief "Een agenda voor nieuwe vaardigheden en banen" volledig waar te maken, een meer pragmatisch, allesomvattend en verstrekkend initiatief zouden moeten ontwikkelen dat door alle lidstaten wordt ondersteund en erop gericht is het beroepsonderwijs, de beroepskwalificaties, een leven lang leren en het leerlingwezen te doen aansluiten op de arbeidsmarkt, om ervoor te zorgen dat elke lidstaat daadwerkelijk verantwoordelijkheid neemt voor de doelstellingen zoals opgenomen in het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (ET 2020);

18. verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat beroepsonderwijs en -opleiding beter zijn afgestemd op de vraag op de arbeidsmarkt;
19. wenst dat aan opleidingen via het leerlingwezen prioriteit wordt toegekend boven elke andere soort opleiding, bijvoorbeeld stages; dringt er bij de lidstaten op aan geen universitaire opleidingen met een beroepsdiploma te plannen die niet gekoppeld zijn aan een leerlingovereenkomst;
20. verzoekt de lidstaten om voor zwakkere studenten mogelijkheden te creëren om terug te keren naar het algemeen onderwijs, op secundair of tertiair niveau;
21. verzoekt de lidstaten met actieve inbreng van de sociale partners bij te dragen aan de modernisering van de beroepsopleidingsprogramma's en de aangeboden knowhow, door gezamenlijk de contouren te schetsen die de basis moeten vormen voor de onderwijscurricula en elke twee tot drie jaar moeten worden herzien aan de hand van de wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen op elk vakgebied;
22. onderstreept de noodzaak van een grotere compatibiliteit tussen en synergie van de onderwijsstelsels van de lidstaten, met bijzondere aandacht voor het leren van talen en aan de doelstellingen van de Innovatie-Unie aangepaste curricula; onderstreept de noodzaak van het verwijderen van alle juridische en administratieve obstakels voor de ontwikkeling van een Europees kader voor een breed scala aan kwalitatief hoogwaardige stages in de hele EU;
23. dringt aan op een beter evenwicht tussen de loopbaankeuzes van jongens en meisjes om de segregatie van arbeidsmarkten op grond van geslacht te voorkomen en betere voorwaarden te scheppen voor het verwezenlijken van de doelstelling van méér en evenwichtiger werkgelegenheid in de EU, door initiatieven te ontplooiën die vrouwen helpen voor loopbanen te kiezen die vroeger traditioneel aan mannen waren voorbehouden, en andersom; verzoekt de lidstaten dan ook kwalitatief hoogwaardig advies te geven met betrekking tot loopbaankeuzes en de voorwaarden te creëren voor een groter evenwicht in de loopbaankeuze tussen jongens en meisjes, met inachtneming van de stereotypen die nog altijd bestaan en hun loopbaankeuzes beïnvloeden;
24. merkt op dat de grondslag van hoogwaardig beroepsonderwijs wordt gevormd door degelijk, seksenutraal algemeen onderwijs en spoort de lidstaten aan ervoor te zorgen dat de manier waarop beroepen in lesmateriaal worden weergegeven niet rolbevestigend is, zodat bij jongens en bij meisjes van jongs af aan belangstelling voor alle beroepen wordt gewekt;
25. is zich ervan bewust hoezeer genderstereotypen een rol in de educatieve praktijk spelen en onderstreept daarom hoe belangrijk het is dat strategieën worden ontwikkeld voor een genderneutrale opleiding die onder meer een bijdrage levert aan de gelijkheid van mannen en vrouwen op het punt van de toegang tot beroepsonderwijs en -opleiding en tot de arbeidsmarkt;
26. verzoekt de lidstaten en de sociale partners ervoor te zorgen dat de combinatie van beroepsonderwijs en -opleiding, leren en gezinsleven gemakkelijker wordt gemaakt door middel van toegankelijke kinderopvang en praktische lestijden die combineerbaar zijn met de schooltijden van kinderen;

27. roept op tot een geïnstitutionaliseerde dialoog tussen alle belanghebbenden, met name onderwijsinstellingen, werkgevers, werknemers en bonden, ter waarborging van de kwaliteit van de beroepsopleiding en de afstemming op de arbeidsmarkt;
28. dringt aan ondersteuning van grensoverschrijdende contacten en platformen voor communicatie tussen onderwijsinstellingen en werkgevers met het oog op het uitwisselen van goede praktijken;
29. verzoekt alle spelers op de arbeidsmarkt, waaronder beroepssectoren, bedrijven, vakbonden, ministeries en openbare diensten voor arbeidsvoorziening, een structurele sociale dialoog aan te gaan over hoe jongeren beter in het beroepsleven kunnen worden geïntegreerd, en hoe een leven lang leren en formele en informele opleidingen kunnen worden bevorderd;
30. is verheugd over de Europa 2020-doelstelling van versterking van de beroepsopleidingsstelsels, en verzoekt de lidstaten deze stelsels aan te passen in de richting van kwalificaties met een brede basis, deelname en de vermenselijking van werk;
31. beveelt aan, creativiteit, innovatie en ondernemerschap op alle opleidingsniveaus, waaronder de beroepsopleiding, te stimuleren en vaardigheden die door enigerlei vorm van leren – met inbegrip van niet-formele en informele leerprocessen – zijn verworven, te erkennen; beveelt tevens aan projecten ter ondersteuning van de doorgifte van kennis en vaardigheden van de ene generatie aan de andere aan te moedigen;
32. houdt staande dat een opleiding in ondernemerschap een belangrijk onderdeel van beroepsopleiding en –opleiding moet zijn om de aantrekkingskracht daarvan voor alle studenten te verhogen en het ondernemerschap overeenkomstig de bepalingen van de EU 2020-strategie een steun in de rug te geven;
33. herinnert aan de doelstellingen die eerder dit jaar in de Europa 2020-strategie zijn geformuleerd, waarin gewezen wordt op de behoefte aan zeer bekwame en goed opgeleide arbeidskrachten in Europa, teneinde een sterke, duurzame groei te bewerkstelligen en de in de strategie genoemde werkgelegenheidsdoelstellingen te halen; benadrukt de belangrijke rol die betaalbaar en toegankelijk BOO speelt voor het onderwijs aan en de bij- en nascholing van de Europese werknemers;
34. onderstreept het belang van een versterkte procedure voor de vaststelling van de behoeften op lokaal, nationaal en Europees niveau, zodat ervoor kan worden gezorgd dat de aangeboden en de op de arbeidsmarkt gevraagde vaardigheden zo nauw mogelijk op elkaar aansluiten;
35. roept de lidstaten op rekening te houden met de steeds langer en onregelmatiger wordende loopbanen door aandacht te besteden aan de verwerving van vaardigheden die op de arbeidsmarkt zijn afgestemd;
36. onderstreept dat BOO de werknemers moet uitrusten met de vaardigheden die zij nodig hebben voor de nieuwe, duurzame banen die in de toekomstige duurzame economie zullen ontstaan;
37. verzoekt de lidstaten de overgang van school naar het beroepsleven te vergemakkelijken door geïntegreerde programma's voor begeleiding en beroepskeuzeadvies te ontwikkelen;

38. merkt op dat alternerend onderwijs (praktijkonderwijs met theoretisch onderwijs) in bepaalde lidstaten succesvol blijkt dankzij de samenwerking en interactie met ondernemingen op het gebied van het aanbieden van loopbaangericht onderwijs;
39. verzoekt ondernemingen vaker een beroep te doen op gemeenschappelijke opleidingsregelingen, zodat beter kan worden beantwoord aan de specifieke behoeften op de arbeidsmarkten;
40. verzoekt de lidstaten, gelet op de trend in de richting van een duurzame economie en ontwikkeling, het instituut beroepsonderwijs en –opleiding te versterken omdat het een instrument kan vormen om de sociale gevolgen van bedrijfsreorganisaties voor de werknemers op te vangen door hun inzetbaarheid te vergroten;
41. onderstreept het belang van op de sociale en solidaire economie gebaseerde modellen voor deze nieuwe bedrijfscultuur en herinnert eraan dat het absoluut noodzakelijk is dat instellingen voor beroepsonderwijs en -opleiding, ook voor het hogere beroepsonderwijs, degenen die hun opleiding volgen een diepgaande kennis bijbrengen van alle vormen van ondernemerschap, waaronder de sociale en solidaire economie, alsmede over de beginselen van een van verantwoordelijkheidsgevoel getuigend en ethisch bedrijfsbeheer;
42. onderstreept de noodzaak een inventarisatie te maken van de gebieden waarop de Europese Unie op wereldniveau een relatief voordeel heeft of zou kunnen hebben en waarvoor verdere strategieën voor beroepsopleiding moeten worden ontwikkeld;

Beroepsopleiding

43. doet een beroep op de lidstaten om in te spelen op de toenemende vraag naar bij- en nascholing die tot kwalificaties leidt, en om werknemers met behulp van steunpunten te helpen bij de planning van geschikte bij- en nascholing; roept werkgevers op voortgezette opleidingen voor alle werknemers mogelijk te maken;
44. beveelt aan stimulansen te scheppen om werkgevers ertoe aan te moedigen hun werknemers aan beroepsopleidingsprogramma's te laten deelnemen;
45. verzoekt de lidstaten stimulansen voor werkgevers te ontwikkelen, zodat deze in micro- en kleine ondernemingen gemakkelijker kostenefficiënte en flexibele opleidingen kunnen aanbieden die zijn toegesneden op de behoeften van vrouwen; dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan zich vastberaden in te spannen voor de bestrijding van loonongelijkheid tussen mannen en vrouwen, teneinde vóór 2020 het huidige loonverschil tussen mannen en vrouwen van 18% weg te werken;
46. verzoekt de lidstaten met de steun van de Commissie en gebruikmakend van de relevante universitaire programma's modellen te bevorderen voor het beheer en de inzet van personele middelen op basis van de erkenning van beroepsonderwijs en –opleiding, in het kader van een leven lang leren, als een toegevoegde waarde en een concurrentievoordeel voor een onderneming;
47. beveelt aan de autonomie van centra voor beroepsonderwijs en -samenwerking op de gebieden planning, financiering, beheer en activiteitenbeoordeling te bevorderen en dynamischer vormen van samenwerking tussen centra voor beroepsonderwijs en -opleiding en bedrijven in te voeren;

48. herinnert eraan dat investeren in onderwijs en opleiding essentieel is voor een betere toekomst voor Europeanen; is van oordeel dat kerncompetenties en nieuwe vakbekwaamheden, vooral die welke vereist zijn voor banen in strategische groeisectoren, mensen nieuwe mogelijkheden bieden en dat ze bovendien de basis leggen voor een duurzame economische en sociale ontwikkeling op de lange termijn; acht het in dit verband van belang dat de lidstaten en alle hierbij betrokken actoren ervoor zorgen dat de werknemers de basisvaardigheden verwerven die ze nodig hebben;
49. vraagt de Commissie instrumenten zoals evaluatieregelingen voor een leven lang leren te ontwikkelen waarmee werknemers worden gesteund en aangemoedigd om systematisch en op eigen initiatief een leven lang leren in de praktijk te brengen/beroepsonderwijs en –opleiding te volgen, met bijzondere aandacht voor diegenen die werk en gezin moeten combineren, en regelmatig te controleren welke kwalificaties nodig zijn om succesvol te kunnen blijven participeren op de arbeidsmarkt, teneinde hun vaardigheden te verbeteren en hun mobiliteit op de arbeidsmarkt te vergroten;
50. verzoekt de lidstaten met het oog op het combineren van werk en gezin en ter ondersteuning van vrouwen in plattelandsgebieden, bijscholing in computertechnologie aan te bieden om vrouwelijke werknemers de mogelijkheid te geven vanuit huis te werken;
51. dringt er bij de regeringen op aan om op de specifieke behoeften van organisaties en ondernemingen toegesneden flexibele centra voor beroepsonderwijs en -opleiding te bevorderen, die de mogelijkheid scheppen een goed gebruik te maken van alle gevolgde opleiding, deze opleiding te combineren met het persoonlijke leven en met andere professionele activiteiten en de Europese mobiliteit te vergroten, met speciale nadruk op de vergemakkelijking van de toegang tot het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding voor organisaties die het risico lopen te worden gemarginaliseerd, zodat deze hun opleiding kunnen verlengen;
52. wijst erop dat levenslang leren de belangrijkste sleutel zal zijn om werkloosheid te voorkomen en rekening te houden met de gevarieerde beroepsloopbanen die mogelijk zijn; is van oordeel dat werknemers hiertoe sterker doordrongen moeten worden van de noodzaak zich in hun beroep voortdurend verder te ontwikkelen;
53. verzoekt de Commissie een studie uit te voeren naar de gevolgen van deelname aan beroepsonderwijs en –opleiding, zowel voor de productiviteit van de werknemers als voor het concurrentievermogen van ondernemingen en de kwaliteit van het werk;
54. benadrukt dat goed toegankelijke, flexibele en individuele bij- en nascholing van groot belang is voor mensen in verschillende levensstadia, omdat het de beroeps participatie in de arbeidsmarkt vergemakkelijkt en verbeterd; is van oordeel dat beroepsonderwijs en -opleiding in alle stadia van het leven van mensen, ongeacht hun status op de arbeidsmarkt of hun inkomen, toegankelijk, beschikbaar en betaalbaar moeten zijn, niet alleen voor het bevorderen van een leven lang leren, maar ook om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van bestaande beroepen en het scheppen van nieuwe beroepen, inspelend op de feitelijke behoeften van de samenleving; is daarnaast van oordeel dat het daarnaast gezien moet worden als een belangrijk instrument voor het verlengen van de loopbaan van individuen;
55. verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat vrouwen een flexibele en betaalbare toegang

wordt geboden tot een breed aanbod aan kwalitatief hoogwaardig BOO, naast specifieke levenslange begeleiding en loopbaanadvisering over de voor alle soorten beroepen vereiste kwalificaties, gericht op vrouwen met een uiteenlopende achtergrond, om hen in staat te stellen op doeltreffende wijze in te stromen in hoogwaardige banen met behoorlijke lonen, en waarbij wordt tegemoetgekomen aan hun multidimensionale opleidingsbehoeften, zoals:

- op maat gesneden BOO ter ondersteuning van de loopbaanontwikkeling;
  - toegankelijke trajecten van informeel naar formeel leren;
  - ontvankelijkheid voor diverse leerstijlen;
  - toegang tot rolmodellen en mentoren;
  - ontwikkeling van programma's die zijn aangepast aan flexibele arbeidsregelingen en deeltijdcontracten;
  - op maat gesneden mogelijkheden voor onlineleren;
56. wijst erop dat de toenemende vergrijzing in Europa het belang van programma's voor levenslang leren en beroepsopleiding en -onderwijs vergroten en steun hieraan noodzakelijk maken;
57. onderstreept dat zowel op Europees als op nationaal niveau meer moet worden gedaan om de deelname van KMO's aan beroepsopleidingen en een leven lang leren te verhogen en ook de deelname van laaggeschoolde werknemers, onder wie de geregistreerde deelname bijzonder laag is, op te voeren;
58. onderstreept dat het binnen het streven naar flexibiliteit met zekerheid dringend noodzakelijk is om werknemers die bij flexibele werkgelegenheidsvormen betrokken zijn, in grotere getale te laten deelnemen aan beroepsopleidingen; verzoekt de lidstaten daarom initiatieven in die richting te nemen;
59. roept de lidstaten op in het kader van bij- en nascholing en een leven lang leren intensiever gebruik te maken van online leerprogramma's, en zo mensen in staat te stellen werk en gezin te combineren;
60. benadrukt dat de lokale overheden, ondernemers, partnerschappen en onderwijsinstellingen de taak hebben bij de invulling van de beroepsopleiding rekening te houden met de feitelijke behoeften op de arbeidsmarkt;
61. acht de rol van regionale en lokale autoriteiten bij de samenwerking met centra voor beroepsonderwijs en beroepsopleiding en het bedrijfsleven voor de ontwikkeling van een gunstig milieu dat de geslaagde intrede op de arbeidsmarkt van studenten van beroepsonderwijs en -opleiding vergemakkelijkt, van essentieel belang;
62. wenst dat leerlingovereenkomsten, die de leerling moeten beschermen en met een zekere soepelheid en flexibiliteit moeten kunnen worden toegepast, de mogelijkheid van beëindiging moeten bieden als de betrokkene niet geschikt blijkt voor het werk of zich schuldig maakt aan ernstig wangedrag;

63. verzoekt de lidstaten, in overeenstemming met de doelstellingen en vlaggenschipinitiatieven van de Europa 2020-strategie, beroepsopleidingen beter te laten aansluiten op de behoeften van de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door studieadvisering en beroepsoriëntatie te verbeteren en stages en leerlingovereenkomsten voor vrouwen aan te moedigen, en tevens nieuwe opleidingsmogelijkheden te creëren, waaronder op wetenschappelijk, wiskundig en technologisch gebied, teneinde de kansen van vrouwen op een goed betaalde, vaste baan in de techniek, wetenschap, andere niet-traditionele beroepen, en in de sector koolstofarme technologie en de hightechsector te vergroten;
64. acht de bestaande Europese programma's voor beroepsopleiding doeltreffend en is van oordeel dat zij in de toekomst meer steun moeten krijgen;

Kwaliteit en doelmatigheid van beroepsonderwijs en -opleiding

65. verzoekt de lidstaten betere opleidingsmogelijkheden voor opleiders en de basis te leggen voor een stimulerend partnerschap op het gebied van leren, in het bijzonder op lokaal en regionaal niveau, zodat de stelsels voor beroepsonderwijs en -opleiding doeltreffend kunnen functioneren en kennis efficiënt en succesvol kan worden doorgegeven;
66. onderstreept dat een hoog opgeleide en gekwalificeerde beroepsbevolking een van de drijvende krachten achter innovatie is en een belangrijk concurrentievoordeel vormt voor de Unie; onderstreept dat een kwalitatief hoogwaardig stelsel voor beroepsonderwijs en beroepsopleiding een grote bijdrage aan duurzame ontwikkeling en de totstandbrenging van een goed werkende interne markt levert, en voortdurend moeten worden aangepast aan de behoeften en de ontwikkelingen van de Europese arbeidsmarkt via overleg en intensievere uitwisselingen tussen alle betrokken partijen;
67. wijst erop dat in de nieuwe digitale economie dankzij creativiteit en ICT-bedrijven een nieuwe commerciële cultuur ontstaat die de samenwerking en uitwisseling van optimale praktijken tussen de lidstaten kan vergemakkelijken met het oog op de verbetering van de kwaliteit van het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding en dat daarom de tijd rijp is om beroepsonderwijs en -opleiding bovenaan de agenda te plaatsen, vooral om de uitdagingen als gevolg van de Europa 2020-strategie tegemoet te treden, zoals de kerndoelstelling van de EU die inhoudt dat 40% van de 30- tot 34-jarigen een tertiaire of gelijkwaardige opleiding moeten hebben afgesloten;
68. verzoekt de lidstaten op nationaal niveau kwaliteitsborgingssystemen in te voeren en toe te passen, en een competentiekader voor leraren en opleiders te ontwikkelen;
69. verzoekt de Commissie informatie te verstrekken over de te verwachten veranderingen op de arbeidsmarkten in de EU, en verzoekt de lidstaten deze informatie op te nemen in hun onderwijsstrategieën en -programma's;
70. verzoekt de lidstaten om lokaal synergieën tussen de sociale partners, lokale beroepsverenigingen, universiteiten, schoolleidingen en onderwijsenheden te stimuleren, teneinde door middel van wetenschappelijk onderzoek en systematische raadpleging een plan voor de middellange termijn inzake de toekomstige behoefte aan vaardigheden op te stellen en het per vakgebied benodigde aantal leerlingen te berekenen, waardoor beroepsopleidingen doeltreffender zou kunnen leiden tot een directe en duurzame overgang naar de arbeidsmarkt;

71. moedigt de Commissie aan een ranglijst te ontwikkelen die per regio een beeld geeft van de opleidingskwalificaties en de vraag, en deze vervolgens regelmatig te actualiseren;
72. onderstreept het feit dat in het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding de nadruk op sleutelcompetenties, waaronder ondernemerschap, wordt gelegd, die in het onderwijs aan kinderen van meet af aan moeten worden gestimuleerd; is van oordeel dat dit proces ook buiten de beroepspraktijkvorming moet doorgaan;
73. vraagt om steun op nationaal en Europees niveau voor het leggen van een gemeenschappelijke basis voor de aanpak van beroepsonderwijs en –opleiding, zodat de gestelde doelen op het gebied van efficiëntie, arbeidsmobiliteit en nieuwe banen in de Europese Unie kunnen worden gehaald;
74. verzoekt de lidstaten particuliere instellingen voor hoger onderwijs alsmede openbare instellingen, zoals universiteiten, actief te betrekken bij de verbetering en uitbreiding van de beroepsvaardigheidsontwikkeling, met name voor professionals die werkzaam zijn in de wiskunde, de informatica, natuurwetenschappen en technologie;
75. dringt aan op een specifiek EU-initiatief om meisjes aan te trekken tot een loopbaan in de wiskunde, de informatica, natuurwetenschappen en technologie, en stereotypen die nog steeds bestaan ten aanzien van deze beroepen te bestrijden; benadrukt dat de media en het onderwijs een sleutelrol spelen in de bestrijding van deze stereotypen;
76. verzoekt de Commissie en de lidstaten de volledige omzetting, implementatie en handhaving van EU-wetgeving te bevorderen door middel van steun voor opleidingsprogramma's die erop gericht zijn te waarborgen dat de belanghebbenden inzicht verwerven in de vigerende wetgeving en hun dienovereenkomstige rechten en plichten;
77. verzoekt de Commissie steun te geven aan innovatieve activiteiten en doctorale en post-doctorale programma's die het concurrentievermogen en een duurzame economische groei ten goede komen;

Aanbod voor specifieke groepen

78. verzoekt de lidstaten bij het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding rekening te houden met de individuele behoeften van laagopgeleiden, studenten met een migrantenachtergrond, leden van etnische minderheden, kwetsbare vrouwen, werklozen, gehandicapten en alleenstaande moeders; beveelt daarnaast aan bijzondere aandacht te besteden aan de Roma-minderheid, omdat schoolbezoek en integratie in de arbeidswereld sleutelfactoren zijn voor een betere sociale integratie van de Roma;
79. roept de lidstaten op trajecten te ontwikkelen voor jongeren zonder opleidingskwalificatie of met een opleidingskwalificatie van laag niveau, waarmee zij toegang tot de arbeidsmarkt kunnen krijgen en waarmee het ook mogelijk is gedeeltelijke kwalificaties te blijven bevorderen en erkennen; verzoekt, gezien de ernst van de situatie, een alomvattende strategie uit te stippelen ter bestrijding van de werkloosheid onder jongeren en vrouwen en ter ondersteuning van de lidstaten bij de ontwikkeling van een netwerk ter plaatse tussen school, bedrijf, jeugdhulpverlening en jonge mensen;
80. wijst op de integratieproblemen waarmee onderdanen van derde landen te maken krijgen

wanneer hun kwalificaties niet worden erkend; verzoekt de Commissie om een evaluatie van het effect van het Europees kwalificatiekader op de erkenning van de kwalificaties van onderdanen van derde landen;

81. verzoekt de lidstaten in samenwerking met de sociale partners initiatieven te ontplooiën om oudere werknemers doeltreffend te ondersteunen bij het levenslang leren en het volgen van een beroepsopleiding;
82. ziet de mobiliteitsmogelijkheid als een belangrijk onderdeel van beroepsonderwijs en -opleiding en beveelt daarom aan het Leonardo da Vinci-programma naar een hoger niveau te tillen;

Flexibiliteit en mobiliteit

83. is ingenomen met de suggestie om grensoverschrijdende mobiliteit een facultatief onderdeel te maken van beroepsonderwijs en -opleiding, en om het potentieel te ontwikkelen van een grensoverschrijdende arbeidsmarkt voor de betrokkenen, zoals is gebeurd met het programma Leonardo da Vinci; spoort de belanghebbenden met klem aan de bekendheid van het programma Leonardo da Vinci en andere relevante programma's te vergroten; verzoekt daarom om meer bevordering van de mobiliteit om het voor jongeren gemakkelijker te maken ervaring in het buitenland op te doen;
84. verzoekt de Commissie, de lidstaten en het Europees Parlement de Europese programma's voor de mobiliteit van leerlingen en studenten, en met name het Leonardo da Vinci-programma, te steunen en uit te breiden teneinde een grotere mobiliteit van leerlingen in de interne markt te bevorderen;
85. is van mening dat beroepsonderwijs en beroepsopleiding de voorwaarden moeten creëren voor arbeidsmobiliteit, zowel tijdens initiële opleidingen, als in het kader van het proces van levenslang leren;
86. acht grensoverschrijdende mobiliteit op het gebied van beroepsonderwijs en -opleiding even belangrijk als mobiliteit op het terrein van het algemeen onderwijs en is van oordeel dat er meer moet worden gedaan om een dergelijke mobiliteit te ontwikkelen;
87. is van mening dat behoefte bestaat aan een betere samenwerking tussen de verschillende opleidingsstelsels van de lidstaten - waarbij de verschillen worden overbrugd en voor wederzijdse erkenning van certificaten en diploma's wordt gezorgd - om de grensoverschrijdende samenwerking te vergroten en een bijdrage aan de mobiliteit te leveren;
88. verzoekt de lidstaten niet-formeel en informeel leren makkelijker te erkennen, en de uitwisseling van werkervaring te bevorderen, teneinde arbeidsmobiliteit en kennisuitwisseling optimaal te benutten, en meer ruimte te creëren voor individuele leertrajecten;
89. wijst erop dat uitermate belangrijk is de mobiliteit van werknemers in de interne markt te vergemakkelijken; verwelkomt en steunt ten volle het initiatief van de Commissie om het stelsel voor de erkenning van beroepskwalificaties te herzien; is van mening dat de Commissie bij haar herziening van de richtlijn een zinvolle beoordeling moet maken van de richtlijn inzake beroepskwalificaties in haar huidige vorm; meent dat de wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties tussen alle lidstaten een topprioriteit van de

Commissie moet blijven;

90. meent dat door het vaststellen van een nieuwe taalonderrichtstrategie ter verbetering van de algemene kennis op specifieke vakbekwaamheidsgebieden de mobiliteit van docenten en studenten in de hand zal werken; wijst erop dat bovendien de garantie dat vanuit de beroepsopleiding kan worden doorgestroomd naar een hogere opleiding ertoe bijdraagt dat het aantrekkelijk wordt een beroepsopleiding te gaan volgen;
91. verzoekt de lidstaten met steun van de Commissie en in samenwerking met de sociale partners de systemen voor het certificeren van beroepskwalificaties in het kader van een leven lang leren en beroepsopleidingen te verbeteren en te evalueren;
92. onderschrijft het voorstel van de Commissie om het opleidingsaanbod te modulariseren; vindt daarnaast dat de integrale aard van een brede beroepskwalificatie absoluut moet worden gehandhaafd en dat de afzonderlijke modules helder moeten worden gedefinieerd, en dat voor goede vergelijkingsmethoden moet worden gezorgd;
93. benadrukt de rol van leerkrachten en opleiders bij het bevorderen van het genderperspectief in beroepsonderwijs en -opleiding en dringt aan op de ontwikkeling van mobiliteitsprogramma's zoals het Leonardo da Vinci-programma en het project voor leerlingen, met specifieke acties voor vrouwen om het levenslang verwerven van de vaardigheden die nodig zijn voor hun integratie of herintegratie op de arbeidsmarkt te vergemakkelijken;
94. is ervan overtuigd dat partnerschappen van belanghebbenden uit de wereld van het beroepsonderwijs en -opleiding, zoals voorgesteld in de Europa 2020-strategie, een voorwaarde zijn en relevant voor de arbeidsmarkt, en dat zij de vorm zouden moeten hebben van op de arbeidsmarkt afgestemde, langetermijnadviescentra voor vaardigheden;
95. vraagt de lidstaten nadruk te leggen op de verwerving van kennis van vreemde talen in het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding, met de nadruk op kleine en middelgrote ondernemingen, om zo de voorwaarden te scheppen voor het vergroten van hun concurrentievermogen op de interne markt;
96. benadrukt dat het uiterst belangrijk is talenkennis te verwerven en te verbeteren als middel om het zelfvertrouwen, het aanpassingsvermogen en de interculturele vaardigheden te verbeteren;
97. benadrukt dat jongeren in staat stellen een deel van hun opleiding of training in het buitenland te volgen, essentieel is om hen nieuwe vaardigheden, waaronder talenkennis, te laten verwerven en zo hun kansen op integratie op de arbeidsmarkt te vergroten; is bijgevolg verheugd over het voornemen van de Commissie om een "Jeugd in beweging"-kaart te ontwikkelen die alle jongeren zal helpen in een andere lidstaat te gaan studeren, en Europese mobiliteitsleningen voor studenten te creëren om meer jonge Europeanen, en met name kansarme jongeren, in de gelegenheid te stellen gedurende een tijd in een ander land te studeren, een beroepsopleiding te volgen of stage te lopen;

Europese en internationale samenwerking op het gebied van beroepsonderwijs en -opleiding

98. is ingenomen met de door het Kopenhagen-proces gestimuleerde ontwikkeling van gemeenschappelijke referentie-instrumenten (Europass, het Europees kwalificatiekader,

het Europees systeem voor studiepuntenoverdracht voor beroepsonderwijs en -opleiding en het Europees referentiekader voor kwaliteitsborging in beroepsonderwijs en -opleiding), en steunt de consequente invoering en verdere ontwikkeling van deze instrumenten;

99. verzoekt de Commissie te kijken naar de interactie tussen en betere synergie tot stand te brengen tussen Richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties, het Bologna-proces in het hoger onderwijs en het Kopenhagen-proces in het beroepsonderwijs en de beroepsopleiding, met een betere benutting van het Europees kwalificatiekader, het Europees systeem van studiepuntenoverdracht voor beroepsonderwijs en -opleiding (ECVET) en van Europass; stelt dat de lidstaten de bevoegdheid moeten behouden om hun onderwijsstelsels vast te stellen overeenkomstig hun specifieke maatschappelijke en culturele omstandigheden;
100. vraagt de Commissie om voortzetting van haar steun aan en om consequente invoering van kwaliteitsgarantiestelsels die een fundamentele impuls geven aan innovatieprocessen in de zin van actie, efficiëntie en doeltreffendheid, zoals die welke worden aanbevolen in de Europese kwaliteitsgarantie in het VET-netwerk (EQAVET) en de instrumenten die door middel van het proces van Kopenhagen zijn ontwikkeld, zoals de Europass en het Europees kwalificatiekader (EQF); doet een beroep op de lidstaten om de procedures voor erkenning van buitenlandse beroepsdiploma's te vereenvoudigen, zodat beroepsvaardigheden niet alleen met formele certificaten kunnen worden aangetoond, maar ook met stages, praktische en theoretische testen en adviezen;
101. is van oordeel dat het met het oog op de uitdagingen van het proces van Kopenhagen en van de Europa 2020-strategie nodig is dat voldoende financiële middelen ter beschikking worden gesteld, onder meer via de Structuurfondsen en dan met name het ESF, en acht het ook vereist dat er méér voor de bevordering van beroepsonderwijs en -opleiding wordt gedaan door middel van concrete acties en de introductie van nieuwe modellen en opleidingsmethoden, zoals het zichtbaarder maken van berichten over studenten die op de arbeidsmarkt slaagden, het geven van publiciteit aan het prestige dat beroepsonderwijs en -opleiding in vooraanstaande bedrijven kennen en het verstrekken van vollediger informatie en richtsnoeren over zaken in verband met beroepsonderwijs en beroepsopleiding vóór afsluiting van het verplichte onderwijs; constateert dat het aanmoedigen van de uitwisseling van ervaringen betreffende ondersteunende programma's en periodes van verblijf in het buitenland, zoals deelname aan het Leonardo da Vinci-programma, van grote waarde zou zijn;
102. doet een beroep op de lidstaten om de procedures voor erkenning van buitenlandse beroepsdiploma's te vereenvoudigen, zodat beroepsvaardigheden niet alleen met formele certificaten kunnen worden aangetoond, maar ook met stages, praktische en theoretische testen en adviezen;
103. verzoekt om bevordering van de grensoverschrijdende samenwerking, zowel tussen EU-lidstaten als met derde landen, met het oog op het opzetten van programma's voor de uitwisseling van goede praktijken uit beroepsonderwijs en -opleiding;
104. verzoekt de Commissie uitvoering te geven aan het systeem voor de beoordeling van de doeltreffendheid van opleidingen, teneinde een hoog tewerkstellingscijfer te behalen en te handhaven;

105. verzoekt de Commissie en het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop) bij de follow-up van het communiqué van Brugge over intensievere Europese samenwerking inzake beroepsopleiding en -opleiding voor de periode 2011-2020 de genderdimensie in aanmerking te nemen, met name door de toegang tot levenslang leren te verbeteren, zodat mannen en vrouwen in iedere levensfase kansen krijgen om te leren en tevens door de trajecten naar onderwijs en opleiding meer open en flexibel te maken;

Financiering

106. verzoekt de Commissie het Europees Sociaal Fonds, het volledige programma voor een leven lang leren en het Erasmusprogramma voor jonge ondernemers zo aan te passen dat middelen vrijkomen voor specifiek op beroepsopleiding en -opleidingen gerichte projecten, voor bestrijding van de jeugdwerkloosheid en voor bij- en nascholing van oudere mensen in de hele EU, en dat de toegang tot deze middelen verbeterd wordt; verzoekt de Commissie steun te geven aan communautaire programma's waarmee jongeren worden geholpen de kennis, vaardigheden en ervaring te verwerven die zij nodig hebben om hun eerste baan te vinden;

107. verzoekt de Commissie en de lidstaten toe te zien op een optimaal gebruik van de Structuurfondsen, waaronder het Europees Sociaal Fonds, voor specifieke programma's die levenslang leren bevorderen en vrouwen tot deelname aanmoedigen en die de participatiegraad van vrouwen in het BOO-stelsel moeten verhogen, ook door middel van adequaat gefinancierde maatregelen die specifiek voor dit doel worden genomen; verzoekt om ontwikkeling van specifieke acties in het kader van het proefproject "Erasmus voor jonge ondernemers" om ondernemerschap onder vrouwen te bevorderen;

108. herhaalt zijn kritiek op de door de Raad van ministers in de begroting 2011 aangebrachte besnoeiingen voor de belangrijkste programma's van de EU op opleidingsgebied (de programma's "Levenslang leren" en "People", met besnoeiingen van EUR 25 miljoen, resp. EUR 100 miljoen); constateert derhalve dat tussen de ambities van de Europa 2020-strategie en de realiteit van de begroting een duidelijke wanverhouding is ontstaan;

109. roept de lidstaten op een vouchersysteem voor bij- en nascholing te overwegen als een van de mogelijkheden om mensen met een laag inkomen in staat te stellen een opleiding te volgen; verzoekt de lidstaten, zo nodig, financiële steun voor een dergelijk vouchersysteem uit het ESF aan te vragen;

o

o o

110. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.